

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z języka polskiego w klasie 6

UWAGA:

- wymagania na ocenę dostateczną obejmują również wymagania na ocenę dopuszczającą;
- wymagania na ocenę dobrą obejmują również wymagania na ocenę dopuszczającą i dostateczną;
- wymagania na ocenę bardzo dobrą obejmują również wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą;
- wymagania na ocenę celującą obejmują również wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą.

Tematyka w podręczniku	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
1.INNI, OBCY, TACY SAMI					
1.2. Inni, obcy, tacy sami?	opisuje obraz	- omawia kompozycję obrazu - charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	- wypowiada się na temat specyfiki komiksu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	- formułuje problem przedstawiony na obrazie - wyraża własny sąd o obrazie	bierze udział w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
1.3. 1.4. Wyobcowanie	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wyjaśnia pojęcia: <i>akcja, wątek, fabuła</i> <i>jednowątkowa, fabuła wielowątkowa, narrator</i>	- określa tematykę fragmentu - charakteryzuje bohaterów fragmentu	- omawia problematykę fragmentu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	podejmuje dyskusję na temat wyobcowania i tolerancji
1.5. Zmartwienia	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy	- określa tematykę fragmentu - charakteryzuje bohaterów fragmentu	- określa problematykę fragmentu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - wskazuje wartości w	podejmuje dyskusję na temat sposobu traktowania osób z niepełnosprawnością

	świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie <i>związek frazeologiczny</i>	• nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka	tekst	utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	
1.6. Czym jest starość?	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie puenty utworu	• podejmuje dyskusję na temat sposobu postrzegania ludzi starych
1.7. Tolerancja religijna	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • omawia specyfikę miejsca akcji • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• przedstawia informacje na temat jednej z religii wymienionych we fragmencie • podejmuje dyskusję na temat tolerancji religijnej
1.8. 1.9. Co już wiemy o odmiennych częściach mowy?	• rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy	• odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych • wymienia kategorie gramatyczne różnych części mowy	• rozpoznaje formę wskazanej części mowy	• stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście	• rozumie znaczenie części mowy w wypowiedzeniu oraz ich funkcje w tekście;
1.10., 1. 11., 1.12., 1.13. 1.14. Rafał Kosik, Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych ludzi	• relacjonuje treść powieści, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść fantastycznonaukowa (science-fiction)</i>	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst	• określa problematykę utworu • nazywa uczucia, których doświadcza bohaterowie • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów	• wypowiada się na temat rozwoju techniki i jej wpływu na życie codzienne, wskazuje wady i zalety • podejmuje dyskusję na temat sztucznej inteligencji • tworzy opowiadanie w konwencji <i>science-fiction</i>

1.15. 1.16. Jak redaguje charakterystykę?	wskazuje różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci	- odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru - przygotowuje materiały do napisania charakterystyki	tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego	- tworzy charakterystykę wskazanego bohatera literackiego - stosuje zasady budowania akapitów	zna i stosuje zasady spójności formalnej i semantycznej tekstu.
1.17. Wpływ otoczenia	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wyjaśnia pojęcie <i>stereotyp</i>	- określa tematykę fragmentu - charakteryzuje bohaterów fragmentu	- określa problematykę fragmentu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	- uczestniczy w dyskusji na temat stereotypowego postrzegania innych ludzi - przedstawia wybrany stereotyp
1.18. Jak korzystać ze słownika poprawnej polszczyzny?	odnajduje hasło w słowniku poprawnej polszczyzny	wyszukuje w słowniku potrzebne informacje	wykorzystuje słownik poprawnej polszczyzny przy tworzeniu tekstów	przygotowuje wyjaśnienia, które pomagają zrozumieć przyczynę danej formy zapisu	rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji
1.19. Wykluczenie	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego	- określa tematykę fragmentu - charakteryzuje bohaterów fragmentu	- określa problematykę fragmentu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - odnosi problematykę fragmentu do swoich własnych doświadczeń	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	bierze udział w dyskusji na temat przyczyn wykluczania niektórych osób
1.20. Człowiek wobec świata	- referuje treść wiersza - określa rodzaj literacki - wskazuje podmiot liryczny	- wypowiada się na temat podmiotu lirycznego - wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	- określa problematykę utworu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	- wyraża własny sąd na temat wiersza - interpretuje wiersz	uczestniczy w dyskusji na temat zagrożeń, jakie dla relacji międzyludzkich niesie ze sobą rozwój technologii

1.21. Tęsknota	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie <i>uchodźca</i>	• określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których bohaterowie musieli opuścić swój dom • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi • omawia funkcję specyficznego języka, którym posługuje się narrator • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • interpretuje metaforyczne wypowiedzi babci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• podejmuje dyskusję na temat priorytetów, którymi kieruje się człowiek, zwłaszcza w sytuacji zagrożenia
1.22. Pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników	• relacjonuje zasady pisowni zakończeń - <i>dztwo</i>, -<i>dzki</i> oraz -<i>ctwo</i>, -<i>cki</i>	• wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów	• wskazuje właściwe formy wyrazów	• tworzy poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników	• stosuje poprawne formy gramatyczne i ortograficzne wyrazów w tekście;
1.23. Podsumowanie i powtórzenie	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>narrator</i>, <i>powieść</i>, <i>świat przedstawiony</i>, <i>akcja</i>, <i>wątek</i>, <i>fabuła</i>, <i>jednowątkowa</i>, <i>powieść fantastycznonaukowa</i>, <i>charakterystyka</i>, <i>pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników</i>,	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<i>odmienne części mowy, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, słownik poprawnej polszczyzny</i>				
2. TRUDNE SPRAWY					
2.1 Trudne sprawy	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie • interpretuje funkcję barw	• porównuje obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi podobną problematykę
2.2. Ważne pytania	• relacjonuje treść fragmentu • przytacza pytania zadane w tekście	• wyjaśnia, na czym polega pytanie filozoficzne	• definiuje pojęcie szczęścia	• wyraża własną opinię na temat zagadnień poruszonych w tekście	• formułuje inne pytania filozoficzne
2.3. Poetycki obraz jesieni	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu	• określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne tekstu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• przywołuje i interpretuje inne teksty przedstawiające jesień
2.4. Grypa duszy	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których dziadek podjął decyzję o przeprowadzce • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• podejmuje dyskusję na temat przyczyn melancholii • omawia obraz Fredericka Cayley Robinsona

2.5 Dzieciństwo wobec dorosłości	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • określa nastrój utworu	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje i omawia różnice pomiędzy dorosłością a dzieciństwem	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• omawia inne teksty kultury prezentujące obraz dzieciństwa
2.6. Strata bliskiej osoby	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• przywołuje i interpretuje inne teksty kultury poruszające temat śmierci
2.7. Jak opisuje przeżycia wewnętrzne?	• wymienia cechy opisu przeżyć wewnętrznych	• przygotowuje materiały do opisu przeżyć wewnętrznych	• redaguje plan opisu przeżyć wewnętrznych	• redaguje pełny, spójny i poprawny opis przeżyć wewnętrznych • stosuje zasady budowania akapitów	• wykorzystuje opis przeżyć wewnętrznych, by wzbogacić opowiadanie
2.8 Pierwsza miłość	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>narracja</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat zachowań osób zakochanych • redaguje opis przeżyć wewnętrznych Kaśki

	<i>pierwszoosobowa, narracja</i> <i>trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i>		bohaterów		
2.9 Czym różnią się czasowniki dokonane od niedokonanych?	• wyjaśnia pojęcia: <i>czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i>	• uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników • wskazuje formy dokonane w tekście	• tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych	• stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście	• rozumie zależność aspektu czasowników od ich czasu
2.10. Jaką funkcję pełnią czasowniki w stronie czynnej i biernej?	• wyjaśnia pojęcia: <i>strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie</i>	• wskazuje zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności • przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną	• wskazuje czasowniki nieprzechodnie	• wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia dlaczego	• przekształca konstrukcję strony biernej i czynnej i odwrotnie, odpowiednio do celu i intencji wypowiedzi;
2.11. Pisownia trudnych form czasowników	• wyjaśnia pojęcie <i>bezokolicznik</i>	• wskazuje różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników • wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników	• tworzy formy osobowe do podanych bezokoliczników • zapisuje bezokoliczniki od podanych form osobowych	• używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście	• rozumie powiązanie trudnych form czasowników z ich czasem
2.12. 2.13. Samotność	<i>Wieczór Anny Kamińskiej:</i> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny <i>Rutka Joanny Fabickiej:</i> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń	<i>Wieczór Anny Kamińskiej:</i> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję <i>Rutka Joanny Fabickiej:</i> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji	<i>Wieczór Anny Kamińskiej:</i> • opowiada o problematyce utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	<i>Wieczór Anny Kamińskiej:</i> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór <i>Rutka Joanny Fabickiej:</i> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie	• omawia kontekst historyczny fragmentu książki Joanny Fabickiej

	• omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• charakteryzuje bohaterów fragmentu	<i>Rutka</i> Joanny Fabickiej: • określa problematykę fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne i określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	do swoich własnych doświadczeń • interpretuje przenośnię użytą we fragmencie	
2.14. Jaką funkcję pełnią zaimki?	• wymienia rodzaje zaimków • podaje zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków	• używa zaimków w odpowiednim kontekście • zastępuje różne wyrazy zaimkami	• tworzy odpowiednie formy zaimków • wskazuje jakie części mowy zastępują podane zaimki	• używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach	• rozumie rolę zaimków w budowie wypowiedzi
2.15. Rodzinny kryzys	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>powieść detektywistyczna</i>, <i>szyfr</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • wymienia cechy powieści detektywistycznej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• przedstawia wybraną powieść detektywistyczną • redaguje opowiadanie z wątkiem detektywistycznym

			wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów		
2.16. Ludzie telewizji	wymienia profesje związane z telewizją	opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu programów telewizyjnych	nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji	omawia specyfikę telewizji jako medium	rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją;
2.17. Niewidzialne sprawy	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wskazuje narratora - wyjaśnia pojęcia: <i>teatr</i>, <i>fikcja literacka</i>	- określa tematykę fragmentu - wskazuje funkcję rodzaju narracji - charakteryzuje bohaterów fragmentu	- określa problematykę fragmentu - wypowiada się na temat specyfiki teatru - nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie - określa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - odnosi problematykę poruszoną w fragmencie do swoich własnych doświadczeń	uczestniczy w dyskusji na temat <i>niewidzialnych ludzi</i> i <i>niewidzialnych spraw</i>
2.18. Korzystanie z telefonu	- relacjonuje treść artykułu - wyjaśnia pojęcia: <i>e-higienia</i>, <i>fonoholizm</i>	określa temat i główną myśl tekstu	wskazuje cechy artykułu prasowego w fragmencie	odróżnia informacje o faktach od opinii	identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy;
2.19 2.20. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	- odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie - posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść detektywistyczna (kryminalna)</i>, <i>narracja</i>	wykorzystuje najważniejsze konteksty	- wyciąga wnioski - określa własne stanowisko	- poprawnie interpretuje wymagany materiał - właściwie argumentuje - uogólnia, podsumowuje i porównuje	- wykorzystuje bogate konteksty - formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	pierwszoosobowa, fikcja literacka, opis przeżyć wewnętrznych, pisownia trudnych czasowników, zaimki, czasowniki dokonane i niedokonane, strona czynna i bierna czasowników, czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, ludzie telewizji				
3.JACY JESTEŚMY					
3.1 Jacy jesteście?	• opisuje obraz	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• omawia funkcję tła • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• interpretuje fakt umieszczenia na obrazie rzeźby Rodina • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
3.2 3.3 Bajki Ignacego Krasickiego	• wypowiada się na temat Ignacego Krasickiego • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka</i>, <i>morał</i>, <i>epika</i>, <i>uosobienie</i> • relacjonuje treść bajek	• wskazuje uosobienia w bajkach i określa ich funkcję • wskazuje w utworach cechy gatunkowe	• wskazuje i omawia morał w bajkach • wskazuje wartości o których mowa w utworach	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń	• omawia kontekst historyczny twórczości Ignacego Krasickiego
3.4 Prawda o ludziach zapisana w bajkach – Aleksander Fredro	• wyjaśnia pojęcia: <i>bajka</i>, <i>morał</i>, <i>uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki • podaje różnice pomiędzy bajką a baśnią	• wskazuje i omawia morał w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu zaprezentowanego w bajce

3.5 Relacje międzyludzkie w krzywym zwierciadle	• wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki	• wskazuje i omawia moral w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• redaguje bajkę
3.6 Jak korzystać ze słownika terminów literackich?	• odnajduje żądane hasło w słowniku terminów literackich	• przy redagowaniu tekstów korzysta ze słownika terminów literackich	• redaguje notatkę	• krytycznie ocenia pozyskane informacje	• dokonuje selekcji informacji;
3.7 Kompleksy	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • interpretuje zakończenie fragmentu	• uczestniczy w dyskusji na temat problematyki poruszonej we fragmencie
3.8 Jak dyskutować?	• wyjaśnia pojęcia: <i>dyskusja, teza, hipoteza, argument, przykład</i> • podaje różnice pomiędzy tezą a hipotezą, argumentem a przykładem	• formułuje tezę bądź hipotezę do podanego problemu	• formułuje argumentację do podanej tezy	• rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji • aktywnie uczestniczyć w dyskusji	• rozróżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję.
3.9. Jak przygotować wypowiedź o charakterze argumentacyjnym?	• wyjaśnia pojęcia: <i>teza, argumenty</i>	• formułuje tezę do podanych argumentów • wyjaśnia różnice pomiędzy argumentami	• formułuje argumentację do podanej tezy • wskazuje w podanym tekście argumenty	• tworzy argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej	• tworzy krótką, spójną wypowiedź argumentacyjną na zadany temat

		odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi • wskazuje w podanym tekście argumenty oraz przykłady	odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne		
3.10 Jak nas widzą inni?	• relacjonuje treść fragmentu	• rozpoznaje wypowiedź jako tekst nieliteracki • charakteryzuje bohaterkę fragmentu	• określa temat i główną myśl tekstu	• odnosi doświadczenia bohaterki fragmentu do swoich	• ocenia postępowanie bohaterki
3.11 Refleksja o sobie samym	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• interpretuje obraz w kontekście wiersza
3.12 Co już wiemy o nieodmiennych częściach mowy?	• wymienia nieodmierne części mowy	• wymienia cechy nieodmiennych części mowy • odróżnia nieodmierne części mowy od odmiennych	• tworzy przysłówki od podanych przymiotników • rozpoznaje nieodmierne części mowy w tekście	• używa przysłówków w tekście • posługuje się przymkami i spójnikami w tekście	• używa w tekście przysłówków o różnym stopniu nasilenia
3.13 Jaką funkcję pełnią wykrzyknik i partykuła?	• wyjaśnia pojęcia: <i>wykrzyknik i partykuła</i>	• wymienia cechy nieodmiennych części mowy: wykrzyknika i partykuły • odróżnia nieodmierne części mowy od odmiennych	• wskazuje w tekście partykuły i wykrzykniki	• używa partykuł i wykrzykników w tekście	• rozumie wpływ partykuły i wykrzykników na zmianę znaczenia wypowiedzi
3.14 Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	• relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej	• odnajduje w tekście błędne zapisy <i>nie</i> z	• uzasadnia pisownię <i>nie</i> z różnymi częściami	• stosuje zasady poprawnej pisowni <i>nie</i>	• poprawnie zapisuje <i>nie</i> w zdaniach zbudowanych

	pisowni partykuły <i>nie</i>	różnymi częściami mowy	mowy w podanych przykładach	z różnymi częściami mowy we własnym tekście	na zasadzie przeciwstawienia
3.15 Użycie dwukropka	• relacjonuje zasady używania dwukropka	• wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropek	• uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach	• stosuje dwukropek we własnych tekstach	• stosuje dwukropek, wprowadzając cytaty
3.16 3.17 Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>motto, apostrofa, bajka, moral, wypowiedź argumentacyjna, zasady dyskusji, nieodmienne części mowy</i>, • wymienia zasady pisowni wyrazów z <i>nie</i> oraz zasady stosowania dwukropka	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
4.ODKRYWANIE SWIATA					
4.1 Odkrywanie świata	• opisuje obraz • określa miejsce, w którym znajdują się przedstawione postacie	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
4.2, 4.3, 4.4, 4.5 4.6 W pustyni i w puszczy Henryka Sienkiewicza	• wypowiada się na temat Henryka Sienkiewicza • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • charakteryzuje bohaterów • omawia pierzoplanowych oraz drugoplanowych • wskazuje funkcję rodzaju narracji	• określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści przygodowej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst • wskazuje wartości w	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• przedstawia tło historyczne powieści • wskazuje elementy zgodne z prawdą historyczną oraz te, które jej przeczą

	<i>powieść przygodowa</i>	nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie	utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów		
4.7 Postrzeganie Afryki	- wyjaśnia pojęcia: <i>mit</i>, <i>fakt</i>, <i>stereotyp</i> - relacjonuje treść artykułu	określa temat i główną myśl tekstu	przedstawia stereotypowy obraz Afryki	- konfrontuje przeczytane informacje z własnymi wyobrażeniami - wyjaśnia przyczyny zakorzenienia stereotypów na temat Afryki	przygotowuje prezentację o wybranym państwie afrykańskim
4.8 Kodeks turysty	relacjonuje treść fragmentu	określa temat tekstu	dzieli tekst na części tematyczne	wypowiada swoją opinię na temat zasad przedstawionych w tekście	przygotowuje prezentację na temat wybranego kraju i jego specyfiki
4.9 Podróż oczami poety	- referuje treść wiersza - określa rodzaj literacki - wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	- wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego - wyjaśnia przyczynę zastosowania cudzysłowu - określa nastrój utworu	- określa problematykę utworu - określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	- wyraża własny sąd na temat wiersza - interpretuje utwór	sporządza notatkę na temat jednego z miast przedstawionych w wierszu
4.10 Różne rodzaje muzeów	wymienia rodzaje muzeów	opisuje specyfikę poszczególnych muzeów	wymienia znane sobie muzea i przypisuje je do podanych kategorii	opisuje wybrane muzeum	przygotowuje prezentację o różnych rodzajach muzeów
4.11 4.12 Co już wiemy o częściach zdania?	wymienia części zdania	charakteryzuje poszczególne części zdania	wskazuje w podanych zdaniach poszczególne części	przekształca zdania tak, aby zastosować inny rodzaj podmiotu	rozpoznaje podmiot domyślny i logiczny
4.13 Jak wyrażamy oczekiwania?	- wylicza rodzaje perswazji - definiuje perswazję	charakteryzuje poszczególne rodzaje perswazji	przyporządkowuje sposób wyrażania oczekiwań do sytuacji oraz osoby	formułuje różne sposoby wyrażania oczekiwań	odróżnia perswazję od manipulacji

4.15 Znaki interpunkcyjne w dialogach	wymienia zasady stosowania interpunkcji w dialogach	wskazuje miejsca, w których należy postawić myślnik	rozpoznaje, jakich znaków brakuje w podanym tekście	tworzy dialog, stosując zasady interpunkcyjne	tworzy opowiadanie z dialogiem, stosując zasady interpunkcyjne
4.16 Jak urozmaicić wypowiedź twórczą?	- definiuje wypowiedź twórczą - wymienia elementy urozmaicające wypowiedź twórczą	redaguje dialog urozmaicający akcję podanego tekstu	wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające	redaguje wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające	redaguje wypowiedź twórczą, wprowadzając dialog i elementy opisów
4.17 Wspomnienia z podróży	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wskazuje narratora	- określa tematykę fragmentu - charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu - wskazuje funkcję rodzaju narracji	- określa problematykę fragmentu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - ocenia relację państwa Bongrain z ich wakacyjnego wyjazdu	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	uczestniczy w dyskusji na temat sposobów relacjonowania swoich przeżyć
4.18 Pisownia wyrazów wielką i małą literą	wymienia zasady pisowni wielką i małą literą	zapisuje poprawnie podane wyrazy	uzasadnia pisownię podanych słów	tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą	zapisuje poprawnie nazwy własne dwuczłonowe
4.19 4.20 Znajomość języków	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wskazuje narratora	- określa tematykę fragmentu - charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu - wskazuje funkcję rodzaju narracji	- określa problematykę fragmentu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - wskazuje elementy komizmu	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumie jego funkcje w tekście
4.21 Człowiek wobec przestrzeni	- referuje treść wiersza - określa rodzaj literacki - wskazuje podmiot liryczny	- wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję - określa nastrój utworu - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	- określa problematykę utworu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	- wyraża własny sąd na temat wiersza - interpretuje utwór	omawia obraz Bernta Groenvolda w odniesieniu do omawianego wiersza

4.22 4.23 Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść przygodowa, wyrażanie oczekiwań (perswazja), wypowiedź twórcza</i> • wymienia zasady pisowni wielką i małą literą • stosuje znaki interpunkcyjne w dialogach, • wymienia części zdania i określa ich funkcje	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
5.NA SKRZYDŁACH FANTAZJI					
5.1 Na skrzydłach fantazji	• opisuje obraz • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postać przedstawioną na obrazie	• omawia funkcję namalowanej przestrzeni • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
5.2 Widzenie świata	• relacjonuje treść fragmentu	• określa tezę postawioną przez autora • wymienia argumenty, autorA	• wskazuje zabiegi, za pomocą których autor nawiązuje kontakt z czytelnikiem	• odnosi się do pytania postawionego na końcu tekstu	• podaje przykłady indywidualnego widzenia świata
5.3 Mowa muzyki	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie wyrazy <i>dźwiękonaśladowcze</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne we fragmencie	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• omawia obraz Mary DeLave w kontekście fragmentu

5.4 Ludzie muzyki	wymienia profesje związane z muzyką	opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu muzyki	nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji	omawia specyfikę muzyki jako dziedziny sztuki	dokonuje przekładu intersemiotycznego wskazanego tekstu
5.5. Koncert Wojskiego	- streszcza fragment - omawia świat przedstawiony fragmentu	- wymienia etapy, na które można podzielić koncert Wojskiego - wskazuje środki stylistyczne	- charakteryzuje język fragmentu - omawia funkcję środków stylistycznych	- wymienia cechy wpływające na melodyjność fragmentu - wyraża własną opinię o fragmencie	wskazuje teksty kultury, w których muzyka pełni istotną rolę
5.6 Pisownia <i>q, ę</i> oraz <i>om, on, em, en</i>	wymienia zasady pisowni <i>q, ę</i> oraz <i>om, on, em, en</i>	uzupełnia wypowiedź podanymi czasownikami w odpowiednich formach	wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów	tworzy tekst z użyciem poprawnych form	rozumie powiązanie pisowni wyrazów z formami gramatycznymi wyrazów
5.7, 5.8, 5.9, 5.10 5.11 John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i>	- relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - charakteryzuje narratora - wyjaśnia pojęcie <i>powieść fantasy</i>	- wskazuje wątek główny i wątki poboczne - rozdziela elementy realistyczne i fantastyczne w utworze - charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych - określa tematykę utworu - nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst	- określa problematykę utworu - wskazuje cechy powieści <i>fantasy</i> w utworze - nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie - wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi	- omawia inny tekst kultury w konwencji <i>fantasy</i> - porównuje książkę z filmem Petera Jacksona
5.12 Jak napisać opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy?	definiuje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	proponuje alternatywne zakończenie wybranej legendy lub baśni	tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego	tworzy opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	wzbogaca opowiadanie twórcze o dialog i opisy
5.13 Wyobraźnia	- referuje treść wiersza - określa rodzaj literacki - wskazuje podmiot	- wskazuje środki stylistyczne - wypowiada się na temat	- charakteryzuje problematykę utworu - określa funkcję środków	- wyraża własny sąd na temat wiersza - interpretuje znaczenie	uczestniczy w dyskusji na temat funkcji wyobraźni w życiu

	liryczny i adresata lirycznego	podmiotu lirycznego	stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu	tytułu	
5.14 Pamiętny dzień	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wyjaśnia funkcję rodzaju narracji • wskazuje elementy fantastyczne	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • wskazuje uosobienie oraz wyrazy dźwiękonaśladowcze i określa ich funkcje	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat powodów czytania książek
5.15 Zagadka Mony Lisy	• relacjonuje treść fragmentu	• opisuje obraz Leonarda da Vinci • wymienia propozycje interpretacji obrazu Leonarda da Vinci	• określa główną myśl tekstu	• interpretuje ostatnie zdanie tekstu • wypowiada się na temat zaprezentowanych wariacji na temat obrazu <i>Mona Lisa</i>	• wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze;
5.16 Co już wiemy o wypowiedzeniach?	• przedstawia podział wypowiedzeń	• wskazuje typy wypowiedzeń w tekstach • przekształca równoważniki zdań w zdania	• łączy wypowiedzenia tak, aby powstały zdania złożone	• zdania pojedyncze nierozwinięte przekształca w zdanie pojedyncze rozwinięte	• zdania pojedyncze przekształca w zdanie złożone i odwrotnie
5.17 Jak łączą się wyrazy w zdaniu	• wymienia związki wyrazowe (związek główny i związki poboczne)	• w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki główny i poboczne	• podaje przykłady związku głównego i związków pobocznych • wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu	• klasyfikuje związki wyrazowe	• rozpoznaje i nazywa związki wyrazowe na podstawie wykresu zdania
5.18 Przecinek w zdaniu pojedynczym – przypomnienie wiadomości	• wymienia zasady stosowania przecinka w zdaniu pojedynczym	• w zdaniu wskazuje miejsca, w których powinien być przecinek	• koryguje zdania pojedyncze pod kątem interpunkcji	• tworzy teksty, poprawnie stosując przecinki	• zna zasady stosowania przecinka przed powtarzającymi się spójnikami

5.19 5.20 Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>podtytuł, wyrazy dźwiękonaśladowcze, środki stylistyczne (poetyckie), opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy</i> • podaje zasady pisowni <i>ą, ę oraz en, em, on, om,</i> • podaje zasady stawiania przecinka w zdaniu pojedynczym • wymienia różne rodzaje wypowiedzeń, związki wyrazowe (główny i poboczne) • podaje przykłady wyrazów poza związkami	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
6. A BYŁO TO DOBRE					
6.1 A było to dobre	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci	• interpretuje funkcję użytych barw • przedstawia skojarzenia związane z obrazem	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje wymowę obrazu • wyraża własny sąd o obrazie	• porównuje obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi podobną problematykę
6.2 6.3 Co było na początku?	• relacjonuje treść fragmentu • porządkuje informacje	• omawia relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem we fragmencie	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia Boga	• wyraża własny sąd na temat fragmentu • interpretuje wiersz	• porównuje sposób ukazania stworzenia świata w Biblii i w

	zaprezentowane w tekście • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, Księga Rodzaju</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w wierszu • wskazuje środki stylistyczne w wierszu	• wyjaśnia funkcję powtórzeń w tekście • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • omawia sposób przedstawienia Boga w wierszu • określa problematykę utworu • omawia funkcję środków stylistycznych w wierszu	• wyraża własny pogląd na temat wiersza	mitologii
6.4 Pierwsi ludzie	• relacjonuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, raj, Eden, związek frazeologiczny</i>	• określa temat i główną myśl fragmentu • odnosi opis Anny Kamieńskiej do pierwowzoru biblijnego	• omawia sposób przedstawienia Boga we fragmencie	• interpretuje znaczenie wyrażen niedosłownych	• w kontekście przeczytanego fragmentu omawia obraz Erastusa Salisburyskiego
6.5 Punkt widzenia	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i>	• omawia sposób w jaki fragmenty odnoszą się do Biblii • charakteryzuje bohaterów fragmentu • określa temat fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi sposób przedstawienia Adama i Ewy do stereotypów dotyczących płci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat: <i>Skąd się biorą różnice w naszym postrzeganiu rzeczywistości?</i>
6.6 Motywy biblijne	• wymienia motywy biblijne obecne w kulturze	• omawia pochodzenie wskazanych motywów biblijnych • wymienia związki frazeologiczne	• wyjaśnia znaczenie oraz pochodzenie związków frazeologicznych pochodzących z Biblii	• odnajduje motywy biblijne w tekstach kultury	• przygotowuje prezentację na temat wybranego motywu biblijnego

		pochodzące z Biblii			
6.7 Czy ziarno wyda plon?	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i>	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn dla których Jezus z Nazaretu posługiwał się przypowieściami • omawia obraz Vincenta van Gogha w kontekście omawianej przypowieści
6.8 Ludzka dobroć	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i>	• określa tematykę przypowieści • omawia zachowanie bohaterów fragmentu	• formułuje przesłanie przypowieści	• odnosi wydarzenie opisane we fragmencie do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat okazywania współczucia i pomocy w codziennym życiu
6.9 Korzystanie z talentu	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i>	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat wykorzystywania swoich możliwości
6.10 Wartość przygotowań	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i>	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat okoliczności, w których należy zachować przeczność
6.11 Dobroczyńca ludzkości	• relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Olimp, Prometeusz, Zeus</i>	• charakteryzuje bohatera fragmentu • określa tematykę fragmentu • podaje cechy mitu w podanym fragmencie • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • porównuje początki ludzkości przedstawione w Biblii i w mitologii	• wypowiada się na temat najważniejszych bogów greckich
6.12 W drodze do Itaki	• relacjonuje treść wiersza	• określa temat wiersza	• określa problematykę	• wyraża własny sąd na	• uczestniczy w dyskusji

	wskazuje adresata lirycznego	wskazuje środki stylistyczne	wiersza - omawia funkcję środków stylistycznych - określa nastrój wiersza	temat wiersza - wypowiada się na temat Odyseusza - interpretuje utwór	na temat tez postawionych w wierszu Leopolda Staffa
6.13 W świecie mitów	wymienia najważniejsze postacie z mitologii	opisuje najważniejsze postacie z mitologii	wskazuje teksty kultury współczesnej, w której obecne są motywy biblijne	omawia przyczyny wpływu mitologii na kulturę wieków późniejszych	przedstawia wybrany tekst kultury zawierający odwołania do mitologii
6.14 Jak napisać opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści?	definiuje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	proponuje alternatywne zakończenie wybranego mitu lub przypowieści	redaguje plan wydarzeń opowiadania twórczego	redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści, wzbogacając je o dialog i opisy
6.15 Zasady postępowania	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wskazuje narratora	- określa tematykę fragmentu - charakteryzuje narratora oraz bohaterów utworu	- określa problematykę fragmentu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst - wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - odnosi problematykę poruszoną w fragmencie do swoich własnych doświadczeń	uczestniczy w dyskusji na temat konieczności przestrzegania zasad
6.16 Tolerancja	- referuje treść wiersza - określa rodzaj literacki - wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	- wskazuje środki stylistyczne - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	- określa problematykę utworu - określa funkcję środków stylistycznych - nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst - określa nastrój utworu	- wyraża własny sąd na temat wiersza - interpretuje znaczenie tytułu	uczestniczy w dyskusji na temat wartości nadających życiu sens
6.17 Użycie nawiasu	relacjonuje zasady używania nawiasu	wyjaśnia, dlaczego w podanym tekście zastosowano nawiasy	uzupełnia podany tekst o nawiasy	redaguje tekst z użyciem nawiasów	przekształca tekst w nawiasach na tekst wydzielony innymi znakami interpunkcyjnymi

6.18 Radość obdarowywania	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść obyczajowa</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu poruszonego we fragmencie
6.19 Pisownia wyrazów obcych	• wymienia sposoby zapisywania wyrazów obcego pochodzenia	• uzupełnia podany tekst odpowiednią formą wyrazu obcego	• uzupełnia podany tekst właściwie zapisanymi słowami obcego pochodzenia	• stosuje oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych	• korzysta ze słownika wyrazów obcych
6.20 Jak rozpoznać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie?	• definiuje zdanie złożone • wymienia cechy zdań złożonych współrzędnie i zdań złożonych podrzędnie	• rozpoznaje zdania złożone współrzędnie • rozpoznaje zdania złożone podrzędnie	• nazywa rodzaje zdań złożonych	• zna schematyczny zapis zdań złożonych	• przekształca zdania pojedyncze w zdania złożone
6.21 Jak rozpoznaje typy zdań złożonych współrzędnie?	• wymienia cechy różnych typów zdań współrzędnych	• rozpoznaje poszczególne typy zdań złożonych współrzędnie	• tworzy i zapisuje zdania złożone współrzędnie	• wykonuje wykresy zdań złożonych współrzędnie	• przekształca zdania współrzędnie złożone na inne typy zdań złożonych
6.22 6.23 Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść obyczajowa, przypowieść, powtórzenie, opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści</i> • podaje zasady pisowni wyrazów obcych	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	• zasady użycia nawiasu • określa różnicę między zdaniami złożonymi współrzędnie a zdaniami złożonymi podrzędnie • wymienia typy zdań złożonych współrzędnie (łącznie, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe)				
7. SPOTKANIE Z NATURĄ					
7.1 Spotkania z naturą	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia zwierząt • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie	• porównuje obraz z innymi tekstami kultury poruszającymi podobną problematykę
7.2 Zdziwienie światem	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu	• wymienia zaobserwowane przez siebie cuda natury
7.3 Uczucia zwierząt	• referuje treść artykułu	• wskazuje cechy artykułu prasowego w tekście • określa temat tekstu	• określa główną myśl tekstu • odróżnia informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule	• wyraża własny sąd o temacie artykułu • wypowiada się na temat ostatniego zdania w artykule	• uczestniczy w dyskusji na temat sposobu traktowania zwierząt przez ludzi

7.4 Człowiek w cywilizowanym świecie	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na człowieka
7.5 Co dziedziczymy?	• referuje treść komiksu • wyjaśnia pojęcie <i>komiks</i> • omawia świat przedstawiony	• określa temat utworu • charakteryzuje bohaterów komiksu	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie budzi w nim komiks • wskazuje wartości zaprezentowane w komiksie	• interpretuje zakończenie komiksu • charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy	• uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na życie człowieka
7.6 Jak napisać list oficjalny?	• definiuje list oficjalny	• wymienia części, z których składa się list oficjalny • wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego	• przekształca podaną wiadomość w list oficjalny • koryguje podany przykład listu oficjalnego	• redaguje list oficjalny	• dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi; • rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady.
7.7 Jak kulturalnie się porozumiewać?	• wymienia cechy języka potocznego • wymienia elementy składające się na etykietę językową	• wyjaśnia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej odmiany języka, a w jakich – nieoficjalnej	• wskazuje różnice pomiędzy językiem mówionym a językiem pisanym	• posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji	• posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny; • używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej;
7.8 Co już wiemy o głoskach i sylabach?	• odróżnia głoski od liter • dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski	• definiuje głoski, sylaby i litery	• odróżnia spółgłoski miękkie od twardych	• wskazuje słowa, w których litera <i>i</i> oznacza tylko miękkość głoski, w których tworzy sylabę	• dokonuje podziału wyrazów na sylaby i głoski, uwzględniając funkcje <i>i</i> oraz dwuznaki
7.9 Jak rozróżnić głoski dźwięczne i bezdźwięczne	• wymienia cechy głosek dźwięcznych i	• wskazuje głoski dźwięczne i	• odróżnia głoski dźwięczne od	• wskazuje głoski dźwięczne i	• podaje przykłady wyrazów, różniących się

oraz ustne i nosowe?	bezdźwięcznych • wymienia cechy głosek ustnych i nosowych	bezdźwięczne w podanych wyrazach • wskazuje głoski ustne i nosowe w podanych wyrazach	bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych	bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście	tylko dźwięcznością lub „nosówką”
7.10 Jak akcentować wyrazy? Jak intonować zdania?	• wymienia sytuację, kiedy akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca • definiuje słowo <i>intonacja</i>	• identyfikuje akcent paroksytoniczny jako dominujący w języku polskim	• wskazuje akcent w podanych wyrazach	• czyta podany tekst, poprawnie akcentując wszystkie wyrazy	• rozumie różnicę w akcentowaniu wyrazów obcego pochodzenia
7.11 7.12 Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h	• wymienia zasady pisowni ó i u, rz i ż oraz ch i h	• uzupełnia podane słowa odpowiednimi literami	• podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię • poprawnie zapisuje podane słowa	• tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h	• poprawnie zapisuje wyjątki dotyczące poszczególnych zasad
7.13 Człowiek i natura	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • omawia sytuację liryczną	• określa problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• wskazuje inne teksty kultury mówiące o sposobie postrzegania natury przez człowieka
7.14 Jak poprawnie używa średnika?	• wyjaśnia, do czego służy średnik w wypowiedziach	• wyjaśnia, w jakim celu został użyty średnik we wskazanym tekście	• uzupełnia podany tekst średnikami	• układa tekst z zastosowaniem średników	• rozumie różnice między średnikiem, kropką, a przecinkiem
7.15 Walka z plastikiem	• referuje treść fragmentu	• wskazuje we fragmencie cechy artykułu prasowego • określa temat tekstu	• określa główną myśl tekstu • omawia funkcję śródtytułów • odróżnić informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule	• wyraża własny sąd o temacie artykułu • wyjaśnia, w jakim celu autor przywołuje dane wyrażone liczebnikami	• omawia fotografię umieszczoną w podręczniku w kontekście przeczytanego artykułu

7.16 7.17 Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • podaje zasady pisania listu oficjalnego • wymienia zasady pisowni wyrazów z <i>ó, u, rz, ż, ch, h,</i> • podaje zasady stosowania średnika • rozróżnia spółgłoski miękkie i twarde • określa funkcje litery <i>i</i> • rozróżnia głoski dźwięczne i bezdźwięczne, głoski ustne i nosowe • podaje zasady wymowy (zasady akcentowania, zasady intonacji)	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
8. KARTKI Z KALENDARZA					
8.1 Kartki z kalendarza	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci	• wskazuje problem przedstawiony na obrazie • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat sztuki w przestrzeni publicznej
8.2 11 listopada – Narodowe Święto Niepodległości	• referuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcie <i>patriotyzm</i>	• określa temat fragmentu • formułuje w punktach, na czym polega współczesny patriotyzm	• określa główną myśl tekstu • wskazuje i nazywa wartości opisane w tekście	• omawia funkcję porównania do ogrodnika • wyraża własny sąd o temacie artykułu	• uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów postrzegania słowa <i>patriotyzm</i>
8.3 24 grudnia – Wigilia świąt Bożego Narodzenia	• referuje treść wiersza	• określa temat utworu • wypowiada się na temat	• omawia funkcję epitetów	• wyraża swoją opinię na temat wiersza	• uczestniczy w dyskusji na temat różnych

		specyfiki wiersza Ludwika Jerzego Kerna		• omawia symbolikę ozdób choinkowych	sposobów świętowania Bożego Narodzenia
8.4 14 lutego – walentynki	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu • nazywa emocje, których doświadcza bohater	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn negatywnego nastawienia do walentynek
8.5 2 kwietnia – Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci	• referuje treść listu	• określa temat listu • wylicza, z czego składa się wyobrażenia według autorki listu	• wyjaśnia sformułowania metaforyczne użyte w liście	• omawia problematykę listu • wyraża własny sąd o treści listu	• omawia książki, które najintensywniej zapadły mu w pamięć
8.6 Wielkanoc	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• przedstawia różne sposoby świętowania Wielkanocy